

Ruhi Sanyer Kulis

Anadolu Etap, Meyvede 'Çok Yüz Milyon Dolara' Koşuyor

Meyve suyu üretimine 250 milyon dolar yatıran Anadolu Etap, yılı 100 milyon dolar ciroyla kapatıyor

Bazı projeler vardır daha imzalar atılıp açıklamalar yapılmadan haberiniz olmuştur. Onlar biz gazeteciler için özeldir, sanki çocuğumuz gibi. Hep izleriz işin seyrini, nereye doğru gittiğine bakarız. Olumlu sonuçlara daha çok sevinir, can sıkıcı gelişmelerden de fazlasıyla rahatsız oluruz. İşte Anadolu Grubu'nun, dünyanın en büyük narenciye üreticisi ve işleyicisi Brezilyalı Cutrale ve Özgörkey Grubu ile The Coca-Cola Company Başkanı ve CEO'su Muhtar Kent'in çöpçatanlığında gerçekleştirme kararı aldıkları meyve suyu konsantresi alanında üretimi ve çekirdekli meyve yetiştiriciliğini de kapsayan proje böyle bir iş.

Projede ilk imzalar 2009 yılı mayıs ayının son günlerinde The Coca-Cola Company'nin New York Fifth Avenue'deki ofisinde Cemal Özgörkey, Cutrale'nin patronu Jose Luis Cutrale, Anadolu Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Tuncay Özilhan ve Muhtar Kent'in şampanya patlattıkları bir toplantıda atılmıştı. Ardından 2010 yılında da işbirliğinin detayları üzerinde anlaşmaya varılmış ve kamuoyuna açıklama yapılmıştı.

Projenin ilk adımı olarak Cutrale'nin sahip olduğu Burlington LLP ve Anadolu Grubu'na ait Anadolu Efes'in, Armağan ve Cemal Özgörkey kardeşlere ait Etap Tarım ve Gıda'ya ortak olmuştur. Cutrale ve Anadolu Grubu, Özgörkeylerin İzmir merkezli meyve suyu konsantresi üreten bu firmasının üçte iki hissesini yaklaşık 25,4 milyon dolara satın almışlardı. Üç ortak (Anadolu Grubu, Cutrale ve Özgörkey Grubu) satın alma sonrası adı Anadolu Etap Tarım olarak değiştirilen ve yüzde 33,3'er hisse sahibi oldukları şirketle yola koyulmuşlardı.

Önceki hafta Anadolu Grubu'nun davetiyle Gürcistan'daki HES yatırımı Paravini'nin açılış töreni için gittiğim bu ülkede Anadolu Etap Tarım CEO'su Demir Şarman ile sohbet fırsatı da buldum.

İşte heyecanlandırıcı projeye ilgili anlattıkları ve son durum:

- Yola çıkış noktamız dünyada paketlenmiş meyve suyu tüketimi artarken, bunun hammaddesinin yani konsantresinin (özünün) aynı hızla artmadığıydı. Buradaki arz talep dengesizliği bir fırsat olarak görülebilirdi. Coca-Cola'nun da cesaretlendirmesiyle bunun üzerinde çalışmaya başladık.

- 2010 yılının ilk günlerinden bugüne kadar toplam 250 milyon dolar yatırım yaptık. Bunun 150 milyon dolarlık bölümü hissedarlarımızdan sermaye olarak geldi. Bu sürede de Türkiye'nin en büyük meyve suyu işleme kapasitesine sahip olduk. Geçen yıl fabrikamızda işlemek üzere Türkiye'de 3 bin köyden 150 bin ton yani 15 bin kamyon meyve satın aldık.

- İşlenen meyve hem iç piyasada kullanıldı, hem de Japonya'dan Amerika Birleşik Devletleri'ne kadar çok sayıda ülkeye ihraç edildi. Müşterilerimiz arasında Coca Cola da var. Meyve suyu konsantresi alanında Türkiye'nin en büyüğüyüz. Bu bizim meyve suyu işimiz.

- Diğer işimiz de taze meyve üretimi. Türkiye'de meyvecilikte mega çiftlikler modelini ilk kez biz uyguluyoruz. Hem köylüden kiraladığımız arazilere, hem de kendi çiftliklerimize başta şeftali ve nektarin olmak üzere çekirdekli meyve fidanları dikmiştik. Geçen yıl ürün almaya başladık. Yola çıktığımızdan buyana 25 bin dönüm arazide meyve çiftlikleri kurduk. Bugün itibarıyla 2.5 milyon ağacımız var. aynı araziler için yeni sipariş verdiklerimizle birlikte mayıs ayı sonunda 3.8 milyon ağacımız olacak.

- Şu an ikisi Urfa'da olmak üzere Adana, Çanakkale, Konya ve

Balıkesir'de toplam 6 çiftliğimiz var. En büyük çiftliklerimiz Çanakkale ve Balıkesir'de (Gönen) bulunuyor.

- İlk ürünlerimizi bu yaz aldık. Migros, Carrefour gibi hipermarketlerde ve orta ölçekteki yerel zincirlerde satışa sunuldu meyvelerimiz. Bu işimiz de büyüyerek devam edecek. Önümüzdeki yıl son tüketiciye hitap eden markalı taze meyvelerimizi göreceksiniz.

- Henüz markayla ilgili bir karar vermedik. Bu nedenle yazın meyvelerimizin bir kısmını satış noktalarına markasız verdik. Bir kısmı da şirketimizin logosunu taşıyan kasalarda satışa sunuldu. Bildiğiniz anlamda bir pazarlama iletişimimizi önümüzdeki yıl göreceksiniz.

- Dünyada en iyi standartlarda yetiştirilmiş meyveyi sunma gayreti içindeyiz son tüketiciye. Geçen yaz piyasaya çıkan ürünlerimiz hem iyi tarım, hem GlobalGAP sertifikalarına sahiptir. Bu ne demektir? Ürünlerimizde 0 ilaç kalıntısı vardır. Meyvelerimizin testleri İngiltere ve İspanya'daki laboratuvarlarda yapıldıktan sonra bunları tüketiciye verdik.

- 2020 yılına geldiğimiz zaman 400-500 milyon dolarlık bir yatırım düzeyine ulaşmış olacağız. Arazi büyüklüğümüz 50 bin dönüme, ağaç sayımız da 10 milyona yaklaşmış olacak. Dolayısıyla projemiz aynı hızında büyümeye devam edecek. Bu yıl 3 bin ton gibi az miktarda taze meyve aldık. 3 bin ton taze meyve önümüzdeki sene 13, sonraki sene 35-38 bin tona çıkıyor. Geometrik şekilde büyümeye devam edecek. Zirve noktasında 200 bin ton taze meyve alacağız. Konsantre için alacağımız meyve miktarda da 250 bin tona ulaşır.

- Bu yıl toplam ciromuz 100 milyon dolar civarında olur. Meyve ve meyve suyu fiyatları çok dalgalı olduğundan 2020 yılı için bir ciro hedefi vermek zor. Ama "çok yüz milyon dolarlık" bir toplam ciroya ulaşacağımızı düşünüyorum.